

Geven werkinstructie

In het bedrijf moeten goede procedures ^[1] en werkinstructies aanwezig zijn om veilig te werken, bijvoorbeeld over de bediening van installaties, de opslag van producten en de wijze waarop werk op de openbare weg gedaan wordt.

De algemene lijn is:

Werk volgens de instructies en voorschriften van het bedrijf. Volg de instructies uit de gebruiksaanwijzing van de fabrikant of de handleiding bij gebruik van arbeidsmiddelen, machines en installaties.

Maatregel naar plaats in de Arbeidshygiënische Strategie: Wettelijke verplichting

Beschrijving van de maatregel

Belangrijke mededeling

Deze beheersmaatregel is sinds 18 mei 2022 niet getoetst voor de volgende onderdelen:

- Verplaatsen van minicontainers en tillen van zakken
- Verplaatsen van 1100 liter rolcontainers huishoudelijk afval

Algemeen

Een werkinstructie is een mondelinge of schriftelijke opdracht over de werkzaamheden. Heel vaak wordt het woord werkinstructie gebruikt waar een werkvoorschrift wordt bedoeld. Een werkvoorschrift is een opdracht over de werkzaamheden die schriftelijk is vastgelegd en waarvan de naleving verplicht is. In elk geval dient de werkgever effectieve informatie te geven over de te verrichten werkzaamheden, de eraan verbonden risico's en de maatregelen die erop gericht zijn om de risico's te voorkomen of te beperken. Een werkinstructie kan een vertaling van een procedure naar medewerkers zijn, opdat ieder van hen weet wat te doen om de procedure te volgen. Het geven van instructies is een belangrijk onderdeel van de wettelijk verplichte voorlichting en onderricht.

Wettelijke verplichtingen

Werkinstructies en werkvoorschriften zijn gebaseerd op de RI&E, een aanvullende inventarisatie en evaluatie van gevaren en risico's, een specifieke risicobeoordeling, een ongevalsanalyse, de handleidingen van arbeidsmiddelen, de ervaringen met de gehanteerde werkwijzen en de bedrijfsprocessen en dergelijke. Bij het realiseren van bouwwerken verwijst het V&G-plan naar veiligheidsvoorschriften. Aan twee onderwerpen dient het bedrijf in elk geval aandacht te besteden, namelijk:

1. de beveiligingen op arbeidsmiddelen
2. het correcte gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen

In elk geval is het van groot belang om de gegeven werkinstructies regelmatig te herhalen. De frequentie waarmee werkinstructies worden herhaald baseert het bedrijf op de specifieke risicofactoren zoals de geïnventariseerde gevaren, het kennisniveau, bijzonderheden van arbeidsmiddelen en gehanteerde werkmethoden.

Jongeren, dit zijn werknemers tot 18 jaar, krijgen bijzondere aandacht als het gaat om instructie en deskundig toezicht op de uitvoering van de werkzaamheden vanwege de beperkte werkervaring en de onvoltooide lichamelijke en geestelijke ontwikkeling van die leeftijdsgroep.

Uit de rechtspraak blijkt dat het uitvaardigen van instructies en voorschriften alleen onvoldoende is en dat de werkgever ook op gezette tijden moet nagaan of de bedrijfsregels nog voldoende bekend zijn en of deze bijvoorbeeld door steekproefsgewijze controle door de werknemers worden opgevolgd. Deze verplichting is opgenomen in de maatregel houden van toezicht ^[2] op veilig werken waaronder het naleven van werkinstructies.

Mogelijke uitwerkingen

Sommige bedrijven hebben een afzonderlijk systeem voor werkinstructies. In andere bedrijven zijn

voorschriften onderdeel van het kwaliteitssysteem. En in weer andere zijn de instructies over veiligheid opgenomen in de opdrachten die op de normale bedrijfsvoering van toepassing zijn.

Voor het geven van veiligheidsinstructie bestaan tal van mogelijkheden, zoals:

- het verstrekken van een veiligheidskaart
- het bespreken van een thema in werkoverleg of VGM-overleg
- het uitvoeren van een toolbox meeting
- het behandelen van de instructies in het kwaliteitssysteem

Onder ideale omstandigheden heeft het bedrijf vastgelegd welke veiligheidsvoorschriften voor een specifieke functie gelden en wordt een meerjarencyclus uitgevoerd van onderwerpen waarover voorlichting en onderricht wordt gegeven volgens de opleidingsmatrix en/of het schema voor het houden van toolbox meetings waarin de inhoud van werkinstructies aan de orde komt.

Beoogd effect

Het is wettelijk verplicht om werknemers goed te instrueren over een veilige werkwijze waaronder de veilige bediening van installaties. Werknemers zijn wettelijk verplicht om aan instructies mee te werken en deze op te volgen. Daarom verdient deze maatregel Geven van werkinstructies veel aandacht.

Meer informatie

- Nederlandse Arbeidsinspectie, Basisinspectiemodule Arbozorg: VOeT (Voorlichting, Onderricht en Toezicht) [3] 2015

Voorbeelden van werkinstructies en veiligheidsvoorschriften voor diverse functies in de afvalbranche zijn op alfabetische volgorde:

Alle functies

- aangifte doen of melden van agressie of geweld [4] door werkgever en werknemer
- betreden besloten ruimte [5]
- brandpreventie [6]
- gevaarlijke stoffen [7] gebruiken
- ladders gebruiken [8]
- tillen en dragen [9]
- verkeersveiligheid op het bedrijfsterrein [10]
- werkplek schoonmaken [11]: orde en netheid handhaven, oftewel good housekeeping

Acceptant | Bordesmedewerker huisvuil en bedrijfsafval

- vloeren en bordessen [12]

Acceptant | Bordesmedewerker gevaarlijk afval

- asbestincident [13] veilig afhandelen
- vloeren en bordessen [12]

Belader

- treeplank kraakperswagen veilig gebruiken [14]
- ruimte vòòr het uitdrukschot van de kraakperswagen betreden [15]
- rolcontainer met elektrisch hulpmiddel verplaatsen [16] (One2Move gebruiken)
- schroevenpers reinigen op wasplatform [17] (login voor de uitwisselingssite is vereist)

Bestuurder heftruck

Chauffeur vrachtwagen (algemeen)

- afnetten met bordes op voertuig [18]
- in- en uitstappen voertuigcabine [19]
- stoel instellen en gordel gebruiken [20]

Chauffeur autolaadkraan

- aanslaan en hijsen van hijslast [21]
- lossen van ondergrondse container [22]
- schoonmaken van ondergrondse container [23]

Chauffeur bakwagen

Chauffeur chemokar

- [chemokarbegeleider](#) [24]

Chauffeur kiepwagen

Chauffeur achterlader kraakperswagen

- [achterlader veilig bedienen en beladen](#) [25]
- [betreden ruimte vóór het uitdrukschot van een kraakperswagen](#) [26]
- [betreden](#) [14] [ruimte vóór het uitdrukschot van een kraakperswagen](#) [27] (login voor de uitwisselingssite is vereist)
- [brand in inzamelvoertuig](#) [28]
- [treeplank kraakperswagen veilig gebruiken](#) [14]

Chauffeur rolcontainer mutatie

Chauffeur | Operator Rioolbeheer

- [betreden besloten ruimte bij rioleringsbeheer](#) [29]
- [rioolreinigen: veilig werken met een spuitkop](#) [30]

Chauffeur tankwagen

- [bemonsteren tankauto](#) [31]
- [tankauto laden en lossen](#) [32]

Chauffeur transport afzetcontainer

- [deur afzetcontainer openen](#) [33]

Chauffeur transport walking floors en trailers

- [perscontainer laden en lossen](#) [34]

Chauffeur zijlader

- [brand in inzamelvoertuig](#) [28]
- [rolcontainer met elektrisch hulpmiddel verplaatsen](#) [16] (One2Move gebruiken)
- [schroevenpers reinigen op wasplatform](#) [17] (login voor de uitwisselingssite is vereist)

Chauffeur / Machinist veegwagen

Kraan- en shovelmachinist

- [shovel / stortgat](#) [35]

Kraanmachinist

Laborant / Monsternemer / Kwaliteitscontroleur

- [bemonsteren tankauto](#) [31]

Magazijnmedewerker

- [werkplek schoonmaken](#) [11]: orde en netheid handhaven, oftewel good houskeeping

Medewerker Milieustraat

- [matrassen](#) [36] inzamelen (en verwerken)

Monteur | Technische Dienst

- [draaiende installatiedelen](#) [37]
- [elektrisch handgereedschap](#) [38]
- [harnasgordel gebruiken](#) [39] (valharnas)

- [ladders gebruiken](#) [8]
- [lassen en snijden algemeen](#) [40] (heet werk)
- [lassen en snijden met gas plus zuurstof](#) [41] (heet werk)
- [roetfilter vervangen](#) [42]
- [slijpen](#) [43]
- [steigers](#) [44]
- [tillen en dragen](#) [9]
- [werking van afzuigstelsel](#) [45]
- [werkplek schoonmaken](#) [11]: orde en netheid handhaven, oftewel good housekeeping

Ondersteunend operationeel personeel

(technoloog, teamleider, bedrijfsleider, constructeur, projectleider)

- [lock out / tag out \(LOTO\)](#) [46] (veiligstellen van installatie)
- [steigers](#) [44]
- [straalwerkzaamheden](#) [47] laten uitvoeren (zie afspraak op de uitwisselingsite - login vereist)

Operator bewerkingsinstallaties

- [zeeftrommel betreden](#) [48]
- [gevaarlijke stoffen in stortmateriaal](#) [49]
- [graven gasgangen](#) [50] in stortplaats
- [ontslakkerverstopping verhelpen](#) [51]
- [shredderinstallatie](#) [52]
- [vliegastverstopping verhelpen](#) [53]

Sorteerder (leesband) | Algemeen Medewerker

Veiligheidskundige

Indien u een werkinstructie of veiligheidsvoorschrift als voorbeeld - zonder vermelding van de bedrijfsnaam - voor de arbocatalogus ter beschikking wilt stellen, dan verzoeken wij u vriendelijk om een bericht te sturen naar [ons contactadres](#) [54]. Er bestaat ook de mogelijkheid om een zogenoemde good practice alleen met andere bedrijven in de afvalbranche te delen achter een login; hiertoe is de [uitwisselingsite](#) [55] in het leven geroepen.

Wet- en regelgeving

- Artikel 8 Arbowet lid 2 inzake Voorlichting en onderricht

Source URL: <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/maatregel/geven-werkinstructie>

Links

- [1] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/maatregel/toepassen-procedures>
- [2] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/maatregel/toezien-op-veiligheid>
- [3] <https://www.nlarbeidsinspectie.nl/publicaties/richtlijnen/2015/06/15/bim-arbozorg-voet>
- [4] <https://www.agressievrijwerk.nl/bij-incident/documenten/publicaties/2015/04/21/werkinstructie-werkgever-en-werknemer-bij-aangifte-melding>
- [5] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/voorbeeld-werkinstructie-betreden-besloten-ruimten>
- [6] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/voorbeeld-werkinstructie-brandpreventie>
- [7] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/voorbeeld-werkinstructie-gevaarlijke-stoffen>
- [8] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/voorbeeld-werkinstructie-ladders-en-trappen>
- [9] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/voorbeeld-werkinstructie-tillen-en-dragen>
- [10] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/voorbeeld-werkinstructie-verkeersveiligheid-op-het-bedrijfsterrein>
- [11] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/voorbeeld-werkinstructie-schoonmaken-werkplek>
- [12] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/voorbeeld-werkinstructie-vloeren-en-bordessen>
- [13] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/voorbeeld-werkinstructie-asbestincident>
- [14] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/voorbeeld-werkinstructie-treeplank-kraakperswagen-veilig-gebruiken>
- [15] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/maatregel/geven-werkinstructie-betreden-ruimte-vóór-het-uitdrukschot-van-de-kraakperswagen>
- [16] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/voorbeeld-werkinstructie-elektrisch-verplaatsen-van-rolcontainer>
- [17] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/uitwisseling/achtergrondinformatie/best-practice-reinigen-schroevenpers>
- [18] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/voorbeeld-werkinstructie-afnemen-met-bordes-op-voertuig>
- [19] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/voorbeeld-werkinstructie-in-en-uitstappen>
- [20] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/voorbeeld-werkinstructie-stoel-instellen-en-gordel-gebruiken>
- [21] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/voorbeeld-werkinstructie-hijzen-en-aanslaan-hijslast>
- [22] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/voorbeeld-werkinstructie-laden-en-lossen-ondergrondse-container>
- [23] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/voorbeeld-werkinstructie-schoonmaken-van-ondergrondse-container>
- [24] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/voorbeeld-werkinstructie-chemokarbegeleider>
- [25] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/voorbeeld-werkinstructie-achterlader-veilig-bedienen-en-beladen>
- [26] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/voorbeeld-werkinstructie-betreden-persruimte-van-kraakperswagen>

[27] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/uitwisseling/achtergrondinformatie/voorbeeld-werkinstructie-schoonmaken-van-persruimte-kraakperswagen>

[28] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/voorbeeld-werkinstructie-brand-in-inzamelvoertuig>

[29] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/voorbeeld-werkinstructie-betreden-besloten-ruimte-bij-rioleringsbeheer>

[30] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/voorbeeld-werkinstructie-rioolreinigen-veilig-werken-met-een-spuitkop>

[31] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/voorbeeld-werkinstructie-bemonsteren-tankauto>

[32] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/voorbeeld-werkinstructie-tankauto-laden-en-lossen>

[33] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/voorbeeld-werkinstructie-afzetcontainer-openen>

[34] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/voorbeeld-werkinstructie-perscontainer-laden-en-lossen>

[35] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/voorbeeld-werkinstructie-shovel-stortgat>

[36] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/voorbeeld-werkinstructie-matrassen-inzamelen-en-verwerken>

[37] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/voorbeeld-werkinstructie-draaiende-installatiedelen>

[38] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/voorbeeld-werkinstructie-elektrisch-handgereedschap>

[39] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/voorbeeld-werkinstructie-harnasgordel-gebruiken>

[40] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/voorbeeld-werkinstructie-lassen-en-snijden>

[41] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/voorbeeld-werkinstructie-lassen-en-snijden-met-gas-plus-zuurstof>

[42] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/maatregel/geven-werkinstructie-bij-vervangen-van-inbouw-roetfilter>

[43] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/voorbeeld-werkinstructie-slijpen>

[44] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/voorbeeld-werkinstructie-steigers>

[45] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/voorbeeld-werkinstructie-werking-van-afzuigsysteem>

[46] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/voorbeeld-werkinstructie-lock-out-tag-out>

[47] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/uitwisseling/achtergrondinformatie/straalwerkzaamheden-laten-uitvoeren>

[48] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/voorbeeld-werkinstructie-zeeftrommel>

[49] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/voorbeeld-werkinstructie-gevaarlijke-stoffen-in-stortmateriaal>

[50] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/voorbeeld-werkinstructie-graven-gasgangen>

[51] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/voorbeeld-werkinstructie-ontslakkerverstopping-verhelpen>

[52] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/voorbeeld-werkinstructie-shredderinstallatie>

[53] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/voorbeeld-werkinstructie-vliegasterstopping-verhelpen>

[54] <mailto:info@arbocatalogus-afvalbranche.nl?subject=Voorbeeld%20werkinstructie%2C%20voorschrift%20of%20procedure>

[55] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/uitwisseling>